

उच्च व्यावसायिक व इयत्ता बारावीनंतर सर्व
अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील
अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना
सन २०१९-२० साठी निधी वितरित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२०१९/४१४/प्र.क्र.९४/का-६

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : १४ जुलै, २०२०

वाचा -

१. अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२०१९/प्र.क्र.४४/११/का-६,
दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१९
२. शासन निर्णय क्रमांक अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक : अविवि-२०१८/९१२/प्र.क्र.२२६/का-६,
दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१८.
३. शासन निर्णय क्रमांक अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक : अविवि-२०१८/९१२/प्र.क्र.२२६/का-६,
दिनांक ३० मार्च, २०१९
४. शासन निर्णय क्रमांक अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक. अविवि-२०१९/४१४/प्र.क्र.९४/का-६,
दिनांक ०८ मे, २०१९
५. शासन निर्णय क्रमांक अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक. अविवि-२०१९/४१४/प्र. क्र. ९४/का-६,
दिनांक २२ ऑगस्ट २०१९
६. शासन निर्णय क्रमांक अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक. अविवि-२०१९/४१४/प्र. क्र. ९४/का-६,
दिनांक ११ फेब्रुवारी २०२०
७. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे क्र. १८ / डी. बी. टी. / शा. पत्र /
(एस. जी. एस) / २०२० / १३५, दिनांक ८ मे २०२० चे पत्र.
८. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दिनांक १२ मे २०२० चा ई संदेश.

प्रस्तावना :-

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील उच्च व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या व इयत्ता बारावीनंतर सर्व
अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरीता शिष्यवृत्ती
योजनेची अंमलबजावणी दिनांक १४ ऑक्टोबर २०१९ च्या शासन निर्णयानुसार करण्यात येत आहे.

२. संदर्भाधीन अनुक्रमांक ६ येथील शासन निर्णयान्वये सदर योजनेतर्गत योजनेचे नोडल अधिकारी
संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई; संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,
मुंबई आणि संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता रु.
४९,९९,०१,०७२ (अक्षरी रुपये एकोणपन्नास कोटी नव्याण्णव लाख, एक हजार बहात्तर फक्त) इतका निधी
अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती वाटपाकरीता सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर तरतूदीतून
उपलब्ध करून देण्यात आला. आता तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या दिनांक ८मे
२०२० रोजीच्या पत्रान्वये रुपये १०,२१,५०,३३९/- (अक्षरी रुपये दहा कोटी एकवीस लाख पन्नास हजार
तीनशे एकतीस फक्त) आणि संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक १२
मे २०२० च्या ई संदेशाद्वारे रुपये १९,७७,९४७/- (अक्षरी रुपये एकोणीस लाख, सत्त्याहत्तर हजार, नऊशे
सत्तेचाळीस फक्त) इतका निधी सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीताच्या शिष्यवृत्ती वाटपासाठी मंजूर
अनुदानातून उपलब्ध करून देण्याची विनंती केली आहे. त्यास अनुसरून पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित
करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

“उच्च व्यावसायिक शिक्षण व बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना”, यासाठी सहायक अनुदान (२२३५ ए ३३८) या लेखाशीर्षाखाली, सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाकरिता, रुपये १२०.०० कोटी (अक्षरी रुपये एकशे वीस कोटी फक्त) इतकी मूळ अर्थसंकल्पीय तरतूद मंजूर आहे. त्यापैकी जून २०२० पर्यंतच्या कालावधीच्या खर्चासाठी १०% रक्कम म्हणून रुपये १२.०० कोटी (अक्षरी रुपये बारा कोटी फक्त) इतकी तरतूद उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. सदर रुपये १२.०० कोटी पैकी कोणतीही रक्कम कोणत्याही प्रयोजनासाठी अद्याप वितरीत करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे उक्त रु १२.०० कोटी इतकी संपूर्ण रक्कम अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे वितरणासाठी उपलब्ध आहे. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र, राज्य, मुंबई यांच्या संदर्भाधीन अनुक्रमांक ७ येथील दिनांक ८ मे २०२० च्या पत्रान्वये, सन २०१९-२० मध्ये मंजूर २१,८३९ विद्यार्थ्यांपैकी डीबीटी पोर्टलवर शिष्यवृत्तीचे बील जनरेट करण्यासाठी अलॉटमेंट झालेल्या २१,६१२ विद्यार्थ्यांकरिता प्रति विद्यार्थी रुपये २५,०००/- यानुसार आणि ८,७७४ विद्यार्थ्यांकरिता दुसऱ्या हप्त्याची रक्कम प्रदान करण्यासाठी आणखी रुपये १०,२१,५०,३३९/- इतका निधी आवश्यक असल्याचे आणि तो उपलब्ध करून देण्याची विनंती करण्यात आली आहे. तसेच संचालक उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य पुणे, यांच्या संदर्भाधीन अनुक्रमांक ८ येथील दिनांक १२ मे २०२० च्या पत्रान्वये अल्पसंख्याक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या त्यांच्याकडील एकूण ६३० विद्यार्थ्यांकरिता एकूण रुपये १९,७७,९४७/- इतकी रक्कम आवश्यक असल्याचे आणि ती उपलब्ध करून देण्याची विनंती करण्यात आली आहे. त्यानुसार संचालक तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना रुपये १०,२१,५०,३३९/- (अक्षरी रुपये दहा कोटी, एकवीस लाख, पन्नास हजार तीनशे एकतीस फक्त) आणि उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना रुपये १९,७७,९४७/- (अक्षरी रुपये एकोणीस लाख, सत्त्याहत्तर हजार, नऊशे सत्तेचाळीस फक्त) अशी एकूण रक्कम रुपये १०,४१,२८,२७८/- (अक्षरी रुपये दहा कोटी, एकवेचाळीस लाख, अठ्ठावीस हजार दोनशे अठ्ठ्याहत्तर फक्त) याद्वारे वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सन २०१९-२० या वर्षातील शिष्यवृत्तीसाठी पात्र ठरलेल्या अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यासाठी सदर रक्कम संबंधित संचालनालयाच्या स्वाधीन करण्यात येत असून, याकरीता संबंधित समन्वय अधिकारी हे आहरण व संवितरण अधिकारी आणि त्यांचे संचालक हे नियंत्रक अधिकारी म्हणून काम पाहतील. सदर शिष्यवृत्ती वाटप त्वरीत करावयाचे असल्यामुळे या निधीचे मासिक खर्च विवरणपत्र देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

३. उक्त दोनही संचालनालयांनी, सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या निधीच्या मर्यादेपर्यंतच खर्च करावा.

४. तसेच सन २०१८-१९ साठीच्या शिष्यवृत्तीसाठी वितरीत करण्यात आलेल्या निधीमधून काही रक्कम शिल्लक असल्यास आणि आवश्यक असल्यास या सन २०१९-२० मधील शिष्यवृत्तीसाठी तो वापरण्यात यावा. अन्यथा या वर्षाच्या म्हणजेच सन २०२०-२१ मधील शिष्यवृत्तीसाठी नंतर सदर निधी वापरण्यासही याद्वारे अनुमती देण्यात येत आहे. उपरोल्लेखित लेखानुदानाच्या खर्चाचा तपशील व उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास विहित कालावधीत सादर करावे. तसेच हे अनुदान खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियमपुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिकेमध्ये उल्लेख केलेल्या तसेच वेळोवेळी शासनाने या अनुषंगाने दिलेले सर्व निर्देश / नियम / शासन निर्णय / आदेश आणि केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचना आणि नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांच्या निरीक्षणाचे पालन करण्यात यावे.

५. सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका भाग-१ वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक विअप्र २०१३ / प्र.क्र.३० / २०१३ / विनियम, भाग-२ दि.१५ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत / विभागास वेळोवेळी वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका भाग-२ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक निरंक दिनांक १२

जून २०२० आणि वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक निरंक दिनांक १५ जून २०२० अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णयान्वये वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. अर्थसं २०२० / प्र.क्र.६५ / अर्थ-३, दिनांक ४ मे २०२० मधील अटी व शर्तीची पूर्तता होत आहे त्यात देण्यात आलेल्या मान्यतेस अनुसरून प्रस्तुत शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर प्रयोजनासाठी होणारा खर्च “मागणी क्र.झेड ई-१, मुख्य लेखाशिर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२ समाजकल्याण, २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (२०) उच्च शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजनेकरिता सहाय्यक अनुदान (कार्यक्रम) (२२३५-ए-३३८) ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतने” या लेखाशीर्षाखाली सन २०२०-२१ या वर्षाकरिता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००७१४१६३०५१९८१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(जयश्री मुखर्जी)

अप्पर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास यांचे खाजगी सचिव
४. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
१३. महालेखापाल १ / २ (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१६. संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
१७. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
१८. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
१९. सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. निवडनस्ती.